

Zwiedzanie Kościoła Jezusowego

Data publikacji: 10.09.2017 10:55

W piątek 8. września w ramach 25. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa, pod hasłem "Krajobraz dziedzictwa, dziedzictwo krajobrazu" mogliśmy udać się na zwiedzanie parafii ewangelicko-augsburskiej w Cieszynie, a dokładnie zabytkowego kościoła Jezusowego. Zwiedzanie nie ograniczało się do samej możliwości obejrzenia kościoła, osoby zainteresowane mogły obejrzeć również zabytkowe księgi, które znajdują się w archiwach parafialnych.

□
Grupę zwiedzających oprowadzał Marcin Gabryś, historyk oraz archiwista, który na co dzień zajmuje się parafialnymi archiwami – ***Na górze kościoła ewangelickiego znajduje się największa tego typu biblioteka, która zawiera aż 23.000 egzemplarze woluminów, z których aż 5.000 to tak zwane starodruki, czyli księgi powstałe jeszcze przed 1800 rokiem*** – mówił przewodnik, podczas oprowadzania grupy.

Zwiedzający dowiedzieli się między innymi, dlaczego kościół został usytuowany akurat w tym miejscu. Wynikało to z dawnych przepisów, które stanowiły, że tego typu obiekty mają znajdować się w odległości wystrzału kuli z armaty od murów miejskich. Niewielkie wzgórze, na którym kościół zbudowano spełniało te wymagania, dodatkowo szlachcie udało się w tym miejscu wykupić ogrody, dzięki czemu mogli dowolnie zagospodarować to miejsce.

W 1709 roku, na wzgórzu, gdzie dziś znajduje się Kościół Jezusowy powstał jego drewniany pierwowzór. Szacunkowo, w czasie pogodnych dni w tamtejszych nabożeństwach mogło uczestniczyć nawet 8.000 wiernych. Zgromadzeni ludzie nie mieścili się w kościele, w związku z czym drzwi świątyni były otwierane, a deski z dachu częściowo usuwane, tak aby każdy mógł usłyszeć głos księdza. Budowa właściwej wersji Kościoła Jezusowego rozpoczęła się w 1710 roku.

W kościele znajdują się między innymi charakterystyczne empory boczne (3 piętra), które są klasycznym elementem protestanckiego budownictwa sakralnego. W centrum kościoła znajduje się ambona, z rzeźbą pochodzącą z 1785 roku, przedstawiającą Jezusa Zmartwychwstałego. – ***Charakterystyczne usytuowanie ławek miało na celu umożliwienie wejście do kościoła, jak największej ilości wiernych, dodatkowo dzięki temu nikt nie jest odwrócony tyłem do ambony, ani do ołtarza. Kiedyś miejsca w ławkach były wykupowane przez bogatsze rodziny, o czym świadczy zachowany do dzisiaj napis, mieszczący się na jednej z nich*** – opowiadał pan Gabryś.

Następnie można było obejrzeć część zgromadzonych w archiwach kościelnych ksiąg. Niektóre pochodziły z początków reformacji, z kolei inne nie były egzemplarzami drukowanymi. W dobie kontrreformacji, gdy niszczone wszystkie ewangelickie księgi, wiele osób decydowało się na samodzielne przepisywanie ksiąg, aby w ten sposób mieć dostęp do modlitw, bądź kazań. Niektóre egzemplarze zachowały się do dzisiaj, a oglądać je można właśnie w bibliotece Kościoła Jezusowego w Cieszynie.

Joanna Świba